

Delårsrapport

3. kvartal 2018

Tolga-Os Sparebank

BALANSEN.

Forvaltningskapitalen pr. 30.09.18 utgjør 4.093,1 MNOK mot 3.520,4 MNOK på samme tid i fjor. Ved årsskiftet var forvaltningskapitalen 3.624,1 MNOK.

Bokført verdi av ihendehaverobligasjoner var pr. 3. kvartal 169,7 MNOK som er en økning på 1,6 MNOK sammenlignet med samme tid i fjor.

Banken har aksjer, grunnfondsbevis og obligasjonsfond bokført til verdi 132,9 MNOK mot 124,8 MNOK på samme tid i fjor. Av dette utgjør beholdningen i obligasjonsfond 77,5 MNOK.

Av beholdningen av ihendehaverobligasjoner er 86,3 MNOK pantsatt for å sikre banken likviditet i form av lån fra Norges Bank.

Netto utlån pr. 30.09.18 utgjør 3.216,5 MNOK som er en økning på 272,7 MNOK sammenlignet med samme tid i fjor. Netto utlån fordeler seg med henholdsvis 2.532,6 MNOK til privatmarkedet og 683,9 MNOK til bedriftsmarkedet. Utlån via Eika Boligkreditt er i samme periode redusert fra 556,3 MNOK til 547,9 MNOK. 12 mndr. utlånsvekst inkl. Eika Boligkreditt utgjør 7,5%. Våre netto utlån (inkl. Eika Boligkreditt) til personmarkedet utgjør 81,8% av samlede netto utlån.

Innskudd fra kunder utgjør 3.427,8 MNOK mot 2.846,5 MNOK etter 3. kvartal i fjor.

Banken har for tiden ingen meglede innskudd her.

12 mndr. innskuddsvekst utgjør 20,42%. Innskudd utgjør 106,57% av netto utlån mot 96,69% til samme tid i fjor.

RESULTATREGNSKAPET.

Resultat før skatt etter 3. kvartal utgjør 35,362 MNOK mot 31,217 MNOK for tilsvarende periode i fjor. 1 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør dette henholdsvis 1,20% og 1,25%.

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter utgjør pr. 3. kvartal 51,284 MNOK. Regnet i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital var rentenettoen 1,73% mot 1,91% på samme tid i fjor.

Netto andre driftsinntekter utgjør 20,336 MNOK mot 18,566 MNOK på samme tid i fjor.

Vi har hele verdipapirbeholdningen (unntatt 52,404 MNOK bokført som anleggsaksjer) definert som omløpsmiddel og dermed også løpende bokført til laveste verdi av kostpris og reell markedsverdi.

Gevinst anleggsmidler utgjør 0,537 MNOK og kommer hovedsakelig av aksjer i Bank-ID som ble omgjort til aksjer i VBB as etter fusjon mellom Bank-ID, Vipps og Bank-Axept.

Personalkostnader utgjør 16,383 MNOK. Tilsvarende tall i fjor var 16,489 MNOK.

Administrasjonskostnader utgjør 12,042 MNOK. Tilsvarende tall i fjor var 7,817 MNOK.

De øvrige driftskostnader utgjør 4,539 MNOK mot 7,609 MNOK i fjor.

Administrasjonskostnader og øvrige driftskostnader må ses i sammenheng, da poster er flyttet pga. ny oppstillingsplan og offentlig rapportering.

Sum driftskostnader utgjør 1,16% av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 1,34% på samme tid i fjor.

Tap på utlån er bokført med 2,417 MNOK mot 1,749 MNOK på samme tid i fjor.

Resultat etter beregnet skatt på 8,840 MNOK ble 26,522 MNOK mot 23,413 MNOK til samme tid i fjor.

Regnskapet pr. 30.06.2018 ble revidert og resultat etter skatt 17,790 MNOK er dermed medtatt i ren kjernekapital ved beregning av kapitaldekning.

RESULTAT (1000 KR)	NOTE	30.09.2018	30.09.2017	3. kv. 2018	3. kv. 2017	31.12.2017
Renteinntekter og lignende inntekter		86.971	78.740	30.122	27.525	107.113
Rentekostnader og lignende kostn.		35.687	30.966	12.140	10.514	42.060
Netto rente-/kredittprov.inntekter		51.284	47.774	17.982	17.011	65.053
Utbytte/andre inntekter av verdip.		5.722	5.389	778	312	5.626
Provisjonsinntekter		16.817	14.948	5.694	5.119	20.419
Provisjonskostnader		2.536	2.511	666	978	3.277
Nto gevinst/tap valuta og verdipap.		-220	348	-102	51	303
Andre driftsinntekter		553	392	144	127	571
Sum andre driftsinntekter		20.336	18.566	5.848	4.631	23.642
Sum driftsinntekter		71.620	66.340	23.830	21.642	88.695
Personalkostnader		16.383	16.489	5.426	5.425	21.660
Administrasjonskostnader		12.043	7.817	4.667	2.342	10.233
Avskrivninger		1.413	1.575	471	555	1.912
Andre driftskostnader		4.539	7.609	869	2.346	10.883
Sum driftskostnader		34.378	33.490	11.433	10.668	44.688
Driftsresultat før tap		37.242	32.850	12.397	10.974	44.007
Nedskr., gev./tap verdipapirer		537	116	518	-	117
Tap på utlån/garantier	1	2.417	1.749	286	563	2.577
Resultat av ordinær drift		35.362	31.217	12.629	10.411	41.547
Skatt på ordinært resultat		8.840	7.804	3.899	3.577	9.818
ÅRSOVERSKUDD		26.522	23.413	8.730	6.834	31.729

HOVEDTALL FRA REGNSKAPET	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Beløp i mill. kroner			
Resultat			
Netto renteinntekter	51,3	47,8	65,1
Øvrige driftsinntekter	20,3	18,5	23,6
Sum driftsinntekter	71,6	66,3	88,7
Driftskostnader	34,4	33,5	44,7
Tap på utlån	2,4	1,7	2,6
Gevinst/tap på anleggsverdipapirer	0,5	0,1	0,1
Resultat av ordinær drift før skatt	35,3	31,2	41,5
BALANSE			
Brutto utlån egne bøker	3.234	2.966	3.061
Utlån netto egne bøker	3.217	2.947	3.040
Utlån via Eike Boligkreditt (EBK)	548	556	556
Sum netto utlån inkl. EBK	3.765	3.503	3.596
Innskudd fra kunder	3.428	2.847	2.989
Egenkapital	406	322	330
Forvaltningskapital egen balanse	4.093	3.520	3.624
Forvaltningskapital inkl. EBK	4.641	4.076	4.180
Gjennomsnitt forvaltningskapital (GFK)	3.945	3.334	3.402
NØKKELTALL			
Resultat før skatt i % av GFK	1,20	1,25	1,22
Tap i % av brutto utlån	0,07	0,06	0,08
Kostnader i % av inntekter justert for verdipapir	47,85	50,75	50,56
Kapitaldekning	20,47	20,42	19,60
Egenkapitalavkastning etter skatt	7,21	8,23	10,09
Innskudd i % av netto utlån	106,57	96,69	98,32
Rentenetto i % av GFK	1,73	1,91	1,91
VEKST (siste 12 mndr.)			
Netto utlånsvekst i bankens balanse	9,26	15,89	14,50
Utlånsvekst inkl. EBK netto	7,55	16,76	15,85
Innskuddsvekst	20,42	11,21	16,62
Forvaltningsvekst egen balanse	16,27	11,83	17,13
Forvaltningsvekst inkl EBK	13,84	13,07	17,98
BEMANNING			
Antall årsverk	27,4	27,6	28,0

REGNSKAPSPRINSIPP

Delårsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med gjeldende lover og bestemmelser for sparebanker og god regnskapsskikk. En beskrivelse av de regnskapsprinsipper banken har lagt til grunn ved avleggelse av regnskapet fremkommer av årsregnskapet for 2017.

Alle beløp er oppgitt i tusen kroner så fremt annet ikke er oppgitt.

NOTE 1 - TAP PÅ UTLÅN	30.09.2018	30.09.2017	3. KV. 2018	3. KV. 2017	31.12.2017
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	3726	-555	-1561	-555	1395
Periodens endringer i gruppevise nedskrivninger	-1036	50	-414	1500	-2890
Periodens konstaterte tap som det tidligere år er avsatt individuelle nedskrivninger for	-3766	-1308	250	-1308	4308
Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er avsatt individuelle nedskrivninger for	-2389	-737	2323	-689	798
Periodens inngang på tidl. perioders konstaterte tap	1048	802	313	490	1035
Periodens tapkostnad	-2417	-1748	285	-562	2576

NOTE 2 - NEDSKRIVINGER PÅ UTLÅN OG GARANTIER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Individuelle nedskrivninger 01.01	5476	4080	4080
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-3766	-1308	1308
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	0	1450	2040
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	900	450	700
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-860	-37	36
Individuelle nedskrivninger ved periodens slutt	1750	4635	5476
Nedskrivning på grupper av utlån ved begynnelses av perioden	15155	18045	18045
Periodens økning i nedskrivning på grupper av utlån	3486	2050	0
Periodens tilbakeføring i nedskrivning på grupper av utlån	-2450	-2100	2890
Nedskrivning på grupper av utlån ved periodens slutt	16191	17995	15155

NOTE 3 - MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE LÅN	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Brutto misligholdte lån	57046	18915	16593
Individuelle nedskrivninger	1460	760	1010
Netto misligholdte lån	55586	18155	15583
Øvrige tapsutsatte lån	1298	10386	10299
Individuelle nedskrivninger	290	3875	4466
Netto øvrige tapsutsatte lån	1008	6511	5833

NOTE 4 - FORDELING UTLÅN KUNDER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Landbruk	298327	209837	309257
Industri	44524	47839	43919
Bygg og anlegg	75552	66617	64570
Varehandel/rep. motorvogn	26817	28683	29717
Transport og lagring	13341	12954	13197
Overnatting/servering	8426	7957	7986
Omsetning/drift eiendom	159631	141337	154554
Kultur/underholdning/fritid	24005	22428	24642
Annen næring	50546	23454	44448
Sum næring	701169	561106	692290
Personkunder	2533299	2405361	2368267
Brutto utlån	3234468	2966467	3060557
Individuelle nedskrivninger	1750	4636	5476
Nedskrivning på grupper av utlån	16191	17995	15155
Netto utlån	3216527	2943836	3039926
Utlån formidlet via Eika Boligkreditt (EBK)	547917	556331	556455
Totaleutlån inkl. porteføljen i EBK	3764444	3500167	3596381
NOTE 5 - GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Sertifikater, nominell verdi	0	0	0
Obligasjoner, nominell verdi	150000	245000	214000
Tilbakekjøpte obligasjoner	0	0	0
Sum gjeld - stiftet ved utstedelse av verdipapirer	150000	245000	214000
Fondsobligasjoner, nominell verdi	25000	25000	25000
Ansvarlig lån	40000	40000	40000
Amortisert over-/underkurs	0	0	0
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	65000	65000	65000

NOTE - 8 KAPITALDEKNING

Ansvarlig kapital	30.09.2018	31.12.2017					
Sparebankens fond	347.985	330.194					
Eierandelskapital (egenkapitalbevis)	40.000	-					
Utsatt skattefordel og andre immaterielle eiendeler	-268	-525					
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-10.170	-8.761					
Overgangsregler vedr. fradrag for ikke vesentlige eiendeler	-	1.752					
Ren kjernekapital	377.547	322.660					
Utstedte fondsobligasjoner (hybridkapital)	25.000	25.000					
Overgangsregler vedr. fradrag for ikke vesentlige eiendeler	-655	-1.543					
Kjernekapital	401.892	346.117					
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	40.000	40.000					
.....		-876					
Tilleggskapital	40.000	39.124					
Ansvarlig kapital	441.892	385.241					
Spesifikasjon av bankens beregningsgrunnlag, kapitalkrav og kapitaldekningsprosent							
Eksponeeringskategori/Beregningsgrunnlag	Beregningsgrunnlag		Beregningsgrunnlag		Beregningsgrunnlag		
	Beregningsgrunnlag	Beregningsgrunnlag	Beregningsgrunnlag	Beregningsgrunnlag	Beregningsgrunnlag	Beregningsgrunnlag	
Beregningsgrunnlag	risk	Eiendeler	Utenom balansen		TOTALT		
		30.09.2018	31.12.2017	30.09.2018	31.12.2017	30.09.2018	31.12.2017
Stater og sentralbanker		0	0	0	0	0	0
Lokale/reg. myndigheter		3.411	9.628	600	600	4.011	10.228
Offentlig eide foretak		0	0	0	0	0	0
Institusjoner		6.831	5.609	877	0	7.708	5.609
Foretak		192.855	182.447	21.252	20.093	214.107	202.540
Pant i fast eiendom		1.408.291	1.301.491	30.030	37.073	1.438.321	1.338.564
Forfalte engasjementer		60.643	22.353	335	1.038	60.978	23.391
Obl. med fortrinnsrett		9.348	7.433	0	0	9.348	7.433
Institusjoner m/kort rating		93.107	36.115	0	0	93.107	36.115
Andeler i verdipapirfond		15.496	15.499	0	0	15.496	15.499
Egenkapitalposisjoner		57.798	41.988	0	0	57.798	41.988
Øvrige engasjementer		107.600	149.636	6.349	5.259	113.949	154.895
Kreditrisiko		1.955.380	1.772.199	59.443	64.063	2.014.823	1.836.262
Motparttsrisiko						0	0
Operasjonell risiko						143.421	128.835
Sum alle risikoer						2.158.244	1.965.097
Ren kjernekapitaldekning						17,49 %	16,42 %
Kjernekapitaldekning						18,62 %	17,61 %
Kapitaldekning						20,47 %	19,60 %

KAPITALDEKNING

På konsolidert nivå (samarbeidende gruppe) utgjør ren kjernekapitaldekning 16,69%, kjernekapitaldekning er 17,89% og kapitaldekning er 19,79%

Minimumskrav	4,5%
Bevaringsbuffer	2,5%
Systemrisikobuffer	3,0%
Motsyklisk buffer	2,0%
Sum Pilar 1 og buffere	12,0%
Pilar 2 – pålagt ind. krav fra Finanstilsynet	2,8%
Egen styringsbuffer	1,0%
Samlet kapitalmål	15,8%

Resultat pr. 30.06.2018 er revidert og dermed tillagt egenkapitalen.

Emittering av egenkapitalbevis.

Banken har i Q3 hatt en vellykket emisjon mot egenkapitalbevis. Dette ga banken 40 MNOK i ny ren kjernekapital.

LIKVIDITET

Banken har en meget god likviditetsreserve bestående av innskudd i banker og omsettelige verdipapirer. LCR er 214.

Likviditetsindikator 1: 123

Likviditetsindikator 2: 123,

UTSIKTENE FREMOVER

Styret vurderer regnskapet for 3. kvartal som tilfredsstillende.

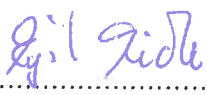
Rentenettoen er fortsatt under press på grunn av konkurranse i markedet, det vil vi kompensere med sterkere fokus på inntjening fra andre virksomhetsområder.

Banken mener å ha et godt grunnlag for å være en god bank for både privatkunder og små og mellomstore næringslivskunder.

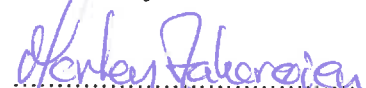
TOLGA, 30.09.18 / 31.10.2018 I STYRET FOR TOLGA-OS SPAREBANK

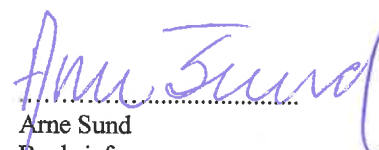

Bjørge Oddny Ryen

Per Johan Gjelten

Egil Eide

Berit Vangen-Jordet Stubsjøen

Morten Aakerøien

Arne Sund
Banksjef